

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia și de către avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Slavenschi Emilia XXXXXXXX, născută la xxxxx, originară din s. xxx, r-ul xxxx, domiciliată în mun. xxxxxx;

Slavenschi Igor XXXXX, născut la xxxxx, originar din xxxxx, regiunea xxxx, s. xxxx, domiciliat în mun. xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.09.2013 - 25.02.2019;

Instanța de apel: 25.03.2019 – 21.10.2022;

Instanța de recurs: 27.01.2023 – 17.05.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 februarie 2019, Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 310 alin. (1) și 361 alin. (1) Cod penal.

Procesul penal pe învinuire a lui Slavenschi Emilia în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 310 alin. (1) și 361 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.

Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 10 000 (zece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării

bunurilor materiale pe un termen de 1 (un) an.

Slavenschi Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 241 alin. (2) lit. f) și 244 alin. (1) Cod penal.

Procesul penal pe învinuire a lui Slavenschi Igor în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 241 alin. (2) lit. f) și 244 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.

Slavenschi Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 10000 (zece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării bunurilor materiale pe un termen de 1 (un) an.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Slavenschi Emilia*, la data de 27 iulie 2007, fiind în calitate de cofondator al S.R.L. "Mina Holercani", cunoscând cu certitudine faptul că adunarea generală a S.R.L. "Mina Holercani" din 25 iulie 2007 nu a avut loc, iar semnătura situată în dreptul cetățeanului Sandu Vera, conform Raportului de expertiză nr. 2776 din 22 decembrie 2012, nu a fost executată de numita Sandu Vera, fiind falsificată de o persoană care la moment nu este stabilită de către organul de urmărire penală, a deținut și folosit documentul falsificat prezentându-l reprezentantului cet. Sandu Vera, Ceban Natalia, ultima acționând în bază de procură, acționând cu intenție directă a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%, ce constituie 2160 lei, care aparține cet. Sandu Vera, în așa mod Slavenschi Emilia dobândind bunurile altei persoane prin înșelăciune.

Acțiunile inculpatei Slavenschi Emilia au fost încadrate de către prima instanță în baza **art. 361 alin. (1) Cod penal**, și anume: *fapta de deținere și folosire a documentelor oficiale false ale unor instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care acordă drepturi.*

Prin sentință, prima instanță a mai constatat că, *tot inculpata Slavenschi Emilia la data de 18 februarie 2011 a înaintat la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2019, încheiat între soțul ei Slavenschi Igor (vânzător) și Valentina Zațercleannaia (cumpărător), potrivit căruia vânzătorul în baza deciziei personale ca unic fondator, a înstrăinat cumpărătorului partea socială în mărime de 50% din S.R.L. „Elecom-Plus,, la prețul de 2700 lei. La această cerere, Slavenschi Emilia a anexat copia contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 30 martie 2009, care a fost eliberat Valentinei Zațercleannaia de către notarul privat Mirela Amihalachioaie-Țurcan, cu seria AN nr.xxxxx, pe care folosind mijloace tehnice de tip scanner și programe speciale de redactare a imaginii, neidentificate de*

organul de urmărire penală, l-a falsificat, modificând conținutul acestuia prin excluderea la rubrica „Vînzător,, semnătura lui Slavenschi Igor, pentru a duce instanța în eroare la emiterea hotărârii în cauza civilă.

Conform Raportului de Expertiză nr. 1721 din 07 august 2012, contractul de vînzare-cumpărare din 30 martie 2009, înregistrat cu nr. 6078 cu seria AN Nr. xxxxx la rubrica „Vînzător,, semnătura a fost executată de Slavenschi Igor.

Aceste acțiuni ale inculpatei Slavenschi Emilia, au fost încadrate de către prima instanță în baza **art. 310 alin. (1) Cod penal**, și anume: falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces.

Ulterior, prima instanță a constatat că, tot inculpata Slavenschi Emilia aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada de timp 2006-2010 a comis infracțiunea de escrocherie în următoarele circumstanțe:

Așa, Slavenschi Emilia acționând împreună și de comun acord cu Slavenschi Igor, ambii fiind cofondatori ai S.R.L. "Mina Holercani", la 27 iulie 2007 au prezentat cet. Ceban Natalia procesul-verbal nr.2 din 25 iulie 2007, al adunării generale a persoanei juridice menționate, act care era denaturat în ce privește calitatea substanțială a obiectului, conform căruia au indus-o pe aceasta în eroare ca prezentând o faptă mincinoasă ca fiind adevărată și anume, că asociatul acestei societăți cet. Vera Sandu a acceptat vânzarea cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%, ceea ce constituia suma de 2160 lei, către asociatul Emilia Slavenschi, care corespunzător deținea în această societate cota- parte din capitalul statutar în mărime de 50%.

În baza procesului-verbal menționat, la 27 iulie 2007, cet. Ceban Natalia, reieșind din drepturile și obligațiile acordate de cet. Sandu Vera prin procura notarială nr. 8330 din 13 septembrie 2005 a vîndut cet. Slavenschi Emilia cota-parte din capitalul statutar al întreprinderii ce aparținea cet. Sandu Vera.

În urma Deciziei Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor în dosarul nr. xxxxx din 01 august 2007 și acordului cu privire la modificările și completările înscrise în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor din 01 august 2007, cet. Sandu Vera a fost exclusă din componența asociaților S.R.L. "Mina Holercani", iar Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au devenit unicii asociați ai Societății cu respectiv 90% a părții sociale, în valoare de 4960 lei și 10%, în valoare 540 lei.

Însă, ulterior, a fost stabilit că, cet. Sandu Vera nu a participat la adunarea generală a S.R.L. "Mina Holercani" din 25 iulie 2007 și nu a semnat procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007, semnătura fiindu-i falsificată.

Prin acțiunile respective, cet. Sandu Vera a fost deposedată ilegal de 40% a cotei-părți din capitalul statutar a SRL „Mina Holercani,, adică a sumei de 2160 lei, ceea ce constituie daune considerabile.

Aceste acțiuni ale inculpatei Slavenschi Emilia, au fost încadrate de către prima instanță în baza **art. 190 alin. (2) lit. b) Cod Penal**, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, acțiuni comise de două sau mai multor persoane ce s-au soldat cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Prin aceeași sentință, prima instanță a mai constatat că, **Slavenschi Igor** aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada de timp 2006- 2010 a comis infracțiunea de evaziune fiscală și practicarea a activității de întreprinzător și tot el acționând în aceeași perioadă împreună și de comun acord cu Slavenschi Emilia a comis escrocherie în următoarele circumstanțe:

Astfel, inculpatul Slavenschi Igor, activând în calitate de director al S.R.L. „Elecom-Plus,, care avea gen de activitate autorizat prin licența seria A MMII nr. xxxxx din 110, extragerea zăcămintelor minerale utile din „Mina Holercani,, localizată în s. Holercani raionul Dubăsari, acționând cu intenție directă, contrar faptului că, la 19 mai 2010 S.R.L. „Elecom-Plus,, i-a expirat termenul de valabilitate a licenței privind dreptul de extragere a zăcămintelor minerale utile, întreprinderea a continuat ilegal extragerea și comercializarea zăcămintelor de calcar și urmând scopul tăinuirii volumului real de zăcăminte extrase și neachitării în mărime deplină la bugetul de stat a impozitelor și taxelor rezultate din activitatea de extragere minieră, S.R.L. „Elecom-Plus,, în persoana directorului Igor Slavenschi a prezentat Inspectoratului Fiscal de Stat și Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale în forma 5 GR, date eronate, referitor la volumul de calcar extras.

Prin urmare, conform datelor prezentate Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, S.R.L. „Elecom-Plus,, a efectuat extrageri miniere doar pe parcursul anului 2006 și în volum total de doar 314 metri cubi de calcar. Conform actului inspectării îndeplinirii cerințelor privind folosirea și protecția subsolului nr.157 din 20 decembrie 2010 și calculelor efectuate de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, întreprinderea a extras în perioada a. 2006-10 luni ale anului 2010, blocuri de calcar în volum de 2970 metri cubi în valoare de 1.128.600 lei, suma taxelor nedecarate și neachitate la bugetul de stat constituie (18%) suma de 203 148 lei, prin ce a cauzat statului un prejudiciu material calificat în conformitate cu prevederile art. 126 CP ca proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Slavenschi Igor, au fost încadrate de instanța de fond în baza **art. 244 alin. (1) Cod penal**, adică evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tăinuirea intenționată a

unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prima instanță a mai constatat că, Slavenschi Igor, activând în calitate de director al S.R.L. „Elecom-Plus,, acționând cu intenție directă și având scopul obținerii unui profit material în proporții mari, cunoscând cu certitudine că la 10 mai 2010 întreprinderii indicate îi expirase termenul de valabilitate a licenței privind dreptul de extragere a zăcămintelor minerale utile, contrar prevederilor al.14 al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și art. 10 al.4) al legii Cu privire la antreprenariat și întreprinderi, acesta a continuat extragerea și comercializarea zăcămintelor de calcar în mod ilegal în așa mod obținând profit în proporții deosebit de mari.

Astfel, în conformitate cu datele din Registrul de Evidența a zăcămintelor minerale, utile extrase, completat topograful minier al întreprinderii, pe parcursul lunilor iunie și iulie 2010, S.R.L. „Elecom-Plus,, ilegal a extras producție finită de calcar (cotileț) de categoria I, II, III în volum de 306 metri cubi, la prețul mediu de 350 lei pentru un metru 5 cub în valoare totală de 107 100 lei, profit care se califică în conformitate cu prevederile art. 126 CP ca proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Slavenschi Igor, au fost încadrate de instanța de fond în baza **art. 241 alin. (2) lit. f) Cod penal**, adică practicarea ilegală a activității de întreprinzător, soldată cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari. Tot el, Slavenschi Igor, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada de timp 2006-2010 a comis infracțiunea de escrocherie în următoarele circumstanțe:

S-a mai constatat că, așa, Slavenschi Igor acționând împreună și de comun acord cu Slavenschi Emilia, ambii fiind cofondatori ai S.R.L. "Mina Holercani", la 27 iulie 2007 au prezentat cet. Ceban Natalia procesul-verbal nr.2 din 25 iulie 2007, al adunării generale a persoanei juridice menționate, act care era denaturat în ce privește calitatea substanțială a obiectului, conform căruia au indus-o pe aceasta în eroare ca prezentând o faptă mincinoasă ca fiind adevărată și anume, că asociatul acestei societăți cet. Vera Sandu a acceptat vânzarea cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%, ceea ce constituia suma de 2160 lei, către asociatul Emilia Slavenschi, care corespunzător deținea în această societate cota- parte din capitalul statutar în mărime de 50%.

În baza procesului-verbal menționat, la 27 iulie 2007, cet. Ceban Natalia, reieșind din drepturile și obligațiile acordate de cet. Sandu Vera prin procura notarială nr. 8330 din 13 septembrie 2005 a vândut cet. Slavenschi Emilia cota-parte din capitalul statutar al întreprinderii ce aparținea cet. Sandu Vera.

În urma Deciziei Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor în dosarul nr.xxxxx din 01 august 2007 și acordului cu privire la modificările și completările înscrise în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor din 01 august 2007, cet. Sandu Vera a fost exclusă din componența asociațiilor S.R.L. "Mina Holercani", iar Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au devenit unici asociați ai Societății cu respectiv 90% a părții sociale, în valoare de 4960 lei și 10%, în valoare 540 lei.

Însă, ulterior, a fost stabilit că, cet. Sandu Vera nu a participat la adunarea generală a S.R.L. "Mina Holercani" din 25 iulie 2007 și nu a semnat procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007, semnătura fiindu-i falsificată.

Prin acțiunile respective, cet. Sandu Vera a fost deposedată ilegal de 40% a cotei-părți din capitalul statutar a S.R.L. „Mina Holercani,, adică a sumei de 2160 lei, ceea ce constituie daune considerabile.

*Aceste acțiuni ale inculpatului Slavenschi Igor au fost încadrate de către prima instanță în baza **art. 190 alin. (2) lit. b) Cod Penal**, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, acțiuni comise de două sau mai multor persoane ce s-au soldat cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- acuzatorul de stat Dorin Compan, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Slavenschi Igor să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 190 alin. (2) lit. b), 241 alin. (2) lit. f), 244 alin. (1) Cod penal și în legătură cu faptul că sancțiunea articolelor 241 alin. (2) lit. f), 244 alin. (1) Cod penal le plasează, potrivit art. 16 Cod penal în categoria infracțiunilor mai puțin grave, a înceta procesul penal în legătură cu intervenirea, conform art. 60 Cod penal, a prescripției tragerii la răspundere penală a acestuia, iar conform art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani. Conform art. 90 Cod penal a suspenda executarea pedepsei cu închisoarea stabilind un termen de probă de 3 ani; Slavenschi Emilia să fie recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și articolele 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal și în legătură cu faptul că sancțiunea articolelor 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal le plasează, potrivit art. 16 Cod penal în categoria infracțiunilor mai puțin grave și ușoare, a înceta procesul penal în legătură cu intervenirea, conform art. 60 Cod penal, a prescripției tragerii la răspundere penală a acesteia, iar conform art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal a-i stabili o pedeapsă

sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani. Conform art. 90 Cod penal a suspenda executarea pedepsei cu închisoarea stabilind un termen de probă de 2 ani. Să fie admise acțiunile civile formulate de părțile vătămate. În rest, sentința să fie menținută fără modificări;

- inculpații Slavenschi Igor și Slavenschi Emilia, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea sentințe, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea, pe motiv că în acțiunile lor nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate prin sentință;

- avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui Slavenschi Igor, pe motiv că în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate prin sentință;

- avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea Slavenschi Emiliei pe motiv că în acțiunile acesteia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate prin sentință.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- acțiunile de deposedare a părții vătămate Sandu Vera de proprietatea ei, sunt confirmate de declarațiile acesteia, precum și de declarațiile martorului Scifos Vladimir, mijloacele materiale de probă cum ar fi procesul verbal nr. 2 din 25.07.2007 a adunării generale a S.R.L. „Mina Holercani”, rapoartele de expertiză criminalistică, și alte probe acumulate legal în cadrul urmăririi penale care, în coroborare, indică direct la comiterea faptei prejudiciabile de către inculpați. Consideră procurorul că, în aceste circumstanțe pedeapsa stabilită de instanță sub formă de amendă pentru infracțiunea respectivă este una blândă, luând în considerație modalitatea de comitere a acestei infracțiuni, că aceasta a fost comisă în scop cupidant și că Slavenchi Igor în acest scop a aplicat și agresiunea fizică față de persoanele implicate (martori), aceste fapte fiind confirmate și de către partea vătămată;

- aceste acțiuni nu justifică în nici un mod aplicarea celei mai blânde pedepse de către instanța de judecată, ci dimpotrivă, motivează aplicarea unei pedepse mai aspre care, prin caracterul său, să corecteze comportamentul condamnatului și să aibă un rol educativ atât pentru el, cât și pentru alte persoane care sunt predispuse sau comit acțiuni similare;

- în cadrul procesului judiciar reprezentanții părților vătămate au formulat acțiuni civile care însă au fost lăsate fără soluționare de către instanța de judecată, fiind astfel lezate drepturile acestora la un proces echitabil, precum și de a fi despăgubite în rezultatul urmărilor prejudiciabile

survenite în urma infracțiunii comise de persoana fizică concretă.

3.2 În conținutul cererii de apel depuse, inculpații au invocat că:

- situația creată în urma examinării cauzei penale în privința lor semnalizează probleme juridice importante apărute în procedura judecării și care urmează să le expună pentru a fi soluționate în instanța de apel;

- sentința este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi anulată integral, din motivul că învinuirea înaintată inculpaților, cât și starea de fapt constatată de instanța de fond, nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit și alogic, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile lor a elementelor infracțiunii prevăzute de articolele nominalizate în baza cărora inculpații au fost recunoscuți vinovați;

3.3 În conținutul cererii de apel depuse, avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor a invocat că:

- învinuirea înaintată cetățenilor Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor, cât și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit și alogic, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor prevăzute de articolele nominalizate în baza cărora cet. Igor Slavenschi este recunoscut vinovat;

- hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în fața primei instanțe;

- afirmația instanței expusă în partea descriptivă a sentinței, precum că *„pentru acordarea unei anumite forțe probante celor declarate de inculpați, instanța ar trebui să nu i-a în calcul și celelalte probe administrate și anexate la materialele cauzei, lucru care este inadmisibil pentru cercetarea multilaterală și multiaspectuală a cauzei”* este neîntemeiată, deoarece în cazul dat neluând în considerație declarațiile date de către inculpați, instanța de judecată a încălcat principiul egalității armelor și accesul liber la justiție, iar prin urmare garantându-i doar procurorului dreptul la un proces echitabil, iar inculpatului limitându-i dreptul procesual de a prezenta probe și a-și demonstra nevinovăția. Instanța contrar prevederilor art. 100, 101 Cod de procedură penală, nu a supus unei aprecieri obiective, sub toate aspectele și din punct de vedere al coroborării

lista probelor prezentată de partea acuzării, precum și nu le-a supus unei aprecieri critice în coraport cu alte probe acumulate la dosar, și anume au fost ignorate declarațiile specialistului Rusu Oleg, care în cadrul ședinței de judecată a relatat instanței, că activa în calitate de șef adjunct al Direcției Generale Geologie al Agenției pentru Geologie și Resurse minerale, efectuând în anul 2010 controlul geologic la S.R.L. „Elecom Plus”, S-a efectuat un act de control nr.157 din 20.12.2010 în care s-au dat indicații vizavi de înlăturarea neajunsurilor și neregulilor depistate. Domnul Oleg Rusu a indicat că nu este posibil de calculat volumul de piatră brută extrasă. În mină nu erau careva utilaje sau un abataj nou, de unde s-ar vedea că a fost extras piatră. Erau doar galeriile deja exploatare, respectiv nu poate dovedi, când a fost extras această piatră, nu era nimic depozitat. La fel, mai declară că la momentul controlului nu sa constatat nici un reper după care putea stabili la precizie volumele și locul extragerii. Cantitatea de zăcământ minier, în opinia sa a rămas într-un volum nesubstanțial și de a numi cifre concrete nu poate;

- instanța de fond a ignorat și declarațiile martorului Victor Litovcenco, care în sentința instanței de judecată este specificat: fiind de profesie inginer maistru minier, activând la mină timp de 2 ani se efectuau lucrări de reparație și control și înlăturarea neajunsurilor în mină, iar în anul 2010 când a fost efectuat controlul inopinat, măsurările s-au început în lipsa lui Igor Slavenschi, în prezența colaboratorului procuraturii în mină, Igor Slavenschi apropiindu-se mai târziu;

- prima instanță nu a stabilit just starea de fapt și de drept în corespundere cu probele din dosar, care nefiind apreciate corect, au dus la condamnarea inculpatului. Mai mult, călăuzindu-se conform propriei convingeri, instanța de judecată specifică și indică că se apreciază critic declarațiile inculpaților date în cadrul cercetării judecătorești, aceasta constituind versiunea inculpaților de apărare și fiind îndreptată nemijlocit spre eschivarea de la răspundere penală;

- în cadrul ședinței de judecată nu au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care ar demonstra pe deplin că fapta lui Igor Slavenschi întrunește elementele infracțiunilor prevăzute de art. 241 alin. (2) lit. f), art. 244 alin. (1), art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial. Opinia precum ca numai probele acuzării sunt pertinente, concludente, utile și veridice, fără ca acestea să fie apreciate în ansamblu și cu probele apărării, la caz a depozițiilor inculpatului, ar însemna încălcarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală. Inculpatul în ședința de judecată a dat declarații constante și consecutive, pe tot parcursul procesului penal a menținut aceeași poziție de nerecunoaștere a vinovăției imputată la urmărirea penală, în instanța de fond, și va continua să o mențină

și în instanța de apel deoarece este nevinovat, iar versiunea inculpatului nu a fost combătută de partea acuzării prin probele prezentate în sprijinul învinuirii.

3.4 În conținutul cererii de apel depuse, avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia a invocat că:

- sentința nominalizată este ilegală și neîntemeiată, și respectiv urmează a fi anulată integral din motivul, că învinuirea înaintată lui Slavenschi Emilia Chirii, cât și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunii prevăzute de articolele nominalizate în baza cărora Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată;

- concluziile instanței privitor la vinovăția inculpatei Slavenschi Emilia nu sunt bazate pe probe concludente și pertinente, un șir de probe puse de instanță la baza sentinței sunt probe dobândite cu încălcarea procedurii penale, iar probele administrate la materialele cauzei nu sunt directe, dar dimpotrivă, sunt indirecte și contradictorii, astfel în instanță nu au fost prezentate careva probe care ar demonstra că Slavenschi Emilia ar fi vinovată de comiterea infracțiunilor imputate;

- analizând probele administrate în prezenta cauză penală prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, coroborate cu prevederile art. 310 Cod Penal și speței vizate, în acțiunile cet. Slavenschi Emilia nu este evidențiată latura obiectivă de falsificare a probelor, care constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de falsificare a probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia;

- Slavenschi Emilia este învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, și anume precum că aceasta a falsificat probe în procesul civil, prin aceea că a folosind mijloacele tehnice de tip scanner și programe speciale de redactare a imaginii, neidentificate de organul de urmărire penală, a modificat conținutul Contractului de vânzare-cumpărare între Slavenschi Igor și Zațercleannaia Valentina, încheiat la 30.03.2009, înregistrat cu nr. 6004, prin care vânzătorul - Slavenschi Igor, fondatorul unic al S.R.L. "Elecom-Plus" îi vinde 50% cumpărătorului Zațercleannaia. Mai mult decât atât, acuzatorul de stat indică că inculpata Slavenschi Emilia a șters de pe xeroxul care îl deținea semnătura lui Slavenschi Igor în calitate de vânzător, prezentând acest xerox în instanță ca probă pentru a solicita anularea contractului de vânzare-cumpărare;

- învinuirea adusă inculpatei Slavenschi Emilia este neîntemeiată și respectiv solicit achitarea acesteia, or acuzarea nu a prezentat nici-o probă

(raport de expertiză, explicații ale expertului, etc.) prin care să se confirme că xeroxul prezentat în dosarul civil prezintă urme de modificări caracteristice falsificării și excluderii semnăturii vânzătorului Slavenschi Igor de la rubrica "Vânzător". Totodată, apărătorul menționează că în cererea de chemare în judecată, Slavenschi Emilia a solicitat instanței de judecată nulitatea Contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Slavenschi Igor și Zațercleanaia Valentina, la 30.03.2009, deoarece la încheierea acestuia nu s-a cerut acordul ei și doar spre sfârșit a indicat despre faptul că a observat în foaia xerox, găsită printre hârtiile soțului, că în dreptul vânzătorului lipsește semnătura. La fel, inculpata Slavenschi Emilia a indicat că niciodată n-a avut în original contractul de vânzare-cumpărare din 30.03.2009, încheiat între Slavenschi Igor și Zațercleanaia Valentina, fapt confirmat și de către Slavenschi Igor. De aceea, la depunerea cererii de chemare în judecată a anexat xeroxul pe care l-a găsit acasă, fapt menționat și în cererea de chemare în judecată. Astfel, la adresarea sa în instanța de judecată, Slavenschi Emilia în acțiune n-a solicitat anularea contractului pe motiv că nu este semnat, dar a invocat că la încheierea acestui contract nu s-a cerut acordul acesteia în calitate de soție a unicului fondator al S.R.L. "Elecom-Plus" Slavenschi Igor, astfel fiind lipsită de bunurile dobândite pe parcursul anilor de căsătorie;

- în ceea ce privește incriminarea inculpatei Slavenschi Emilia în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 361, alin. (1) și art. 190, alin. (2) lit. (c) Cod penal, precum că a deținut și folosit documente oficiale false ale unor instituții și a dobândit ilicit bunurile altor persoane prin înșelăciune, apărătorul menționează că latura subiectivă a acestei infracțiuni se realizează prin intenție directă. Astfel, urma ca Slavenschi Emilia să fi cunoscut că semnătura aplicată pe procesul-verbal nu-i aparține lui Sandu Vera, dar unei alte persoane;

- astfel, în anul 2007 Slavenschi Emilia s-a prezentat la Camera înregistrării de Stat pentru a efectua modificările corespunzătoare în lista fondatorilor la compania S.R.L. "Mina Holercani", în baza Contractului de vânzare-cumpărare din 27.07.2007, în care Vera Sandu vinde 40% din fondul statutar al S.R.L. "Mina Holercani", prin dreptul acordat Nataliei Ceban care avea procură de la Vera Sandu încă din an. 2005, eliberată de notarul Amihalachioaie- Țurcan Mirela. Prin urmare, Emilia Slavenschi cumpără acele 40% și pentru a înlocui administratorul Scifos Vladimir cu Bodean Vladimir, fapt stipulat în procesul-verbal și împreună cu alte acte a prezentat inclusiv și procesul-verbal nr. 2 din 25.07.2007, pentru a face modificările la .R.L. "Mina Holercani", dar l-a prezentat fără rea-intenție, fiind sigură că toate actele sunt în regulă, că acel proces-verbal este veridic și valid, și respectiv fără a bănuși că semnăturile nu sunt veridice, deoarece lui

Slavenschi Igor i-a fost transmis procesul-verbal de către Sandu Ilie, soțul Verei Sandu, care la acel moment era asociat la S.R.L. "Mina Holercani". cu cota-parte în mărime de 40%;

- la data de 25.07.2007 a avut loc adunarea generală a companiei S.R.L. "Mina Holercani", fapt confirmat prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată, unde se adeverește faptul că la această ședință a fost prezent inclusiv și Sandu Ilie, soțul Verei Sandu;

- Contractul de vânzare-cumpărare din 27.07.2007 încheiat între Slavenschi Emilia și Ceban Natalia a avut loc în baza procurii pe care o avea Natalia Ceban, nicidecum în baza procesului-verbal, deoarece Slavenschi Emilia până în ziua încheierii contractului în cauză n-a știut că Vera Sandu a eliberat cuiva procură, și respectiv n-a cunoscut-o pe Natalia Ceban, n-a vorbit cu ea niciodată, iar când a mers la sediul notarului Amihalachioaie-Țurcan Mirela, actele erau deja pregătite, iar Slavenschi Emilia doar a semnat. Argumentul invocat de către acuzatorul de stat precum că Sandu Vera nu a fost prezentă la ședință, motiv pentru care procesul-verbal în cauză este fals, nu poate fi reținut, în opinia apărării. Or. din declarațiile martorilor, la ședință a participat cet. Sandu Ilie. care potrivit prevederilor Codului civil este coproprietarul cotei-păți din companie prin devălmășie. Astfel, partea apărării consideră că participarea lui Sandu Ilie ca coproprietar a fost una legală, deciziile acestuia fiind imputabile inclusiv și față de Sandu Vera.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2022 au fost admise apelurile declarate de către procuror, de inculpați, de către apărătorul Victor Mocanu, în interesele inculpatei Slavenschi Emilia și apelul suplimentar declarat de apărătorul Dmitri Chistruga, în interesele inculpatului Slavenschi Igor împotriva sentinței, casată sentința total, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță și anume:

Slavenschi Emilia a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 310 alin. (1) Cod Penal, din motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii.

Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod Penal, cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod Penal, cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Slavenschi Igor a fost achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 241 alin. (2) lit. f) Cod penal și art. 244 alin. (1) Cod penal din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Slavenschi Igor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod Penal, cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate Vera Sandu, avocatul Pavel Croitoru către Slavenschi Emilia a fost lăsată fără soluționare, explicându-i dreptul de a se adresa cu cerere în instanța civilă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive și a mijloacelor materiale de probă.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a dat deplină eficiență normelor de drept material și de procedură penală.

Instanța de apel a statuat că prima instanță contradictoriu a indicat elementele sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în baza art. 53 lit. j) și art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, iar pe de altă parte a indicat la elementele sentinței de încetare a procesului penal în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

În continuare, instanța de apel a reținut că prin rechizitoriu, Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au fost puși sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, acțiune săvârșită de două persoane care s-au soldat cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Tot aici, instanța de apel a statuat că latura obiectivă reținută de organul de urmărire penală în acțiunile inculpaților a fost reținută *"săvârșirea infracțiunii prin înșelăciune"*. Ulterior, prin Ordonanța de schimbare a acuzării din 15 noiembrie 2018 (corectată prin procesul-verbal din 29.11.2018) și Ordonanța de schimbare a acuzării din 29 noiembrie 2018 acuzatorul de stat a incriminat inculpaților Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform, indicilor calificativi *"dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, acțiuni comise de două sau mai multor persoane ce s-au soldat cu cauzarea de daune în proporții considerabile"* (vol. 8, f.d. 101-104).

Instanța de fond, prin sentință a recunoscut inculpații Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.

(2) lit. b) Cod penal, reținând încadrarea juridică făcută de acuzatorul de stat în Ordonanța de schimbare a acuzării din 15 noiembrie 2018 (corectată prin procesul-verbal din 29.11.2018).

Instanța de apel, din analiza textuală a ordonanței de schimbare a acuzării din 15 noiembrie 2018 și a sentinței a atestat că faptele de săvârșirea cărora se învinuiesc Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au fost încadrate potrivit conținutului legal al art. 190 Cod penal, în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018 – „prin inducerea în eroare” și „prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase”.

Instanța de apel a remarcat că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, norma de incriminare din această cauză – art. 190 Cod penal, a fost modificată, după cum urmează: „În dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”; în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, după 17 august 2018, alin. (1) din art. 190 Cod penal, avea următorul cuprins: *„Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 10 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani”*.

Iar până la operarea modificărilor, art. 190 Cod penal avea următorul conținut: *„(1) Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani”*.

Deci, din conținutul Ordonanței de schimbare a acuzării din 15 noiembrie 2018 (corectată prin procesul-verbal din 29.11.2018), dar și a sentinței rezultă că, atât acuzarea de stat, cât și instanța de judecată au

încadrat acțiunile inculpaților Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, reținând faptele potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 Cod penal (f.d. 143, Vol. II).

Instanța de apel a constatat că fapta incriminată inculpaților a fost comisă în perioada anilor 2006-2010, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, iar prima instanță greșit a reținut în acțiunile inculpatului semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (2006-2010) nu erau prevăzute de legea penală.

Instanța de apel a mai constatat că prima instanță nu a apreciat probatoriul administrat la justa valoare și în consecință în mod greșit a conchis asupra vinovăției inculpatei Slavenschi Emilia în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 310 alin. (1) Cod penal și a lui Slavenschi Igor în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la articolele 244 alin. (1), 241 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Constatând fapta prevăzută de art. 310 alin. (1) Cod penal, pentru care Slavenschi Emilia a fost pusă sub învinuire și analizând probele cercetate în ședința de judecată, instanța de apel a ajuns la concluzia că Slavenschi Emilia, urmează a fi achitată de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 310 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea acestei soluții, instanța de apel a menționat următoarele:

*„Potrivit rechizitoriului, inculpata Slavenschi Emilia este învinuită în faptul că la data de 18 februarie 2011 a înaintat la judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2019, încheiat între soțul ei Slavenschi Igor (vînzător) și Valentina Zațercleannaia (cumpărător), potrivit căruia vînzătorul în baza deciziei personale ca unic fondator, a înstrăinat cumpărătorului partea socială în mărime de 50% din S.R.L. „Elecom-Plus,, la prețul de 2700 lei. La această cerere, Slavenschi Emilia a anexat copia contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 30 martie 2009, care a fost eliberat Valentinei Zațercleannaia de către notarul privat Mirela Amihalachioaie-Țurcan, cu seria AN nr.xxxxx, pe care **folosind mijloace tehnice de tip scanner și programe speciale de redactare a imaginii, neidentificate de organul de urmărire penală, l-a falsificat, modificînd conținutul acestuia prin excluderea la rubrica „Vînzător,, semnătura lui Slavenschi Igor, pentru a duce instanța în eroare la emiterea hotărîrii în cauza civilă.***

În sensul învinuirii formulate, Colegiul Penal menționează că din materialele cauzei penale rezultă cu certitudine faptul că într-adevăr Slavenschi Emilia la data de 18 februarie 2011 a înaintat la judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o cerere de

chemare în judecată privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2019, la care a anexat o copie a contractului contestat în care la rubrica "Vânzător" lipsea semnătura lui Slavenschi Igor. La fel, în cadrul examinării cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată a reclamantei Slavenschi Emilia, notarul privat Mirela Amihalachioaie-Țurcan a prezentat originalul contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2019, încheiat între Slavenschi Igor (vânzător) și Valentina Zațercleannaia (cumpărător), iar din conținutul originalului contractului s-a stabilit că acesta a fost semnat de Slavenschi Igor. De asemenea, potrivit Raportului de expertiză nr. 1721 din 07 august 2012 (f.d. 30-46) contractul de vânzare-cumpărare din 30 martie 2009 înregistrat cu nr. 6078, cu seria AN nr. xxxxx la rubrica „Vânzător,, semnătura a fost executată de către Slavenschi Igor.

...

În acest sens, instanța de judecată notează că deși organul de urmărire penală a acuzat-o pe Slavenschi Emilia de falsificarea unei probe în procesul-civil, totuși în rechizitoriu a indicat confuz și neclar precum că inculpata ar fi modificat conținutul contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2009 "folosind mijloace tehnice de tip scanner și programe speciale de redactare a imaginii, neidentificate de organul de urmărire penală". Pe de altă parte, se atestă faptul că organul de urmărire penală a eșuat în a administra careva probe ce ar confirma faptul că conținutul contractului menționat ar fi fost modificat/falsificat anume de către Slavenschi Emilia. Or, în declarațiile sale, inculpata a menționat că "la depunerea cererii din 18.02.2011, în care a contestat contractul de vânzare-cumpărare și a solicitat anularea lui, a depus xeroxul pe care l-a găsit acasă, fapt menționat și în cerere".

La fel, și avocatul Oleg Tănase fiind audiat în instanța de fond în calitate de martor a comunicat instanței că "...Pînă la pregătirea datelor majore pentru examinarea acestui litigiu privind anularea contractului, Slavenschi Emilia solicitase consultații la telefon în care a indicat că, primise setul de documente de la Judecătoria Economică în care este anexat un contract de vânzare-cumpărare a părții sociale din SRL „Elecom Plus,, întrebînd de ce nu a fost informată despre acest contract, adică nu s-a cerut acordul la efectuarea înstrăinării. Atunci, el i-a spus că, această informație o obții, fie de la soț, fie de la notar, recomandîndu-i că mai veritabil ar fi obținerea informației de la notarul, care efectuase tranzacția. După această discuție, iarăși avuse o discuție cu Slavenschi Emilia care i-a spus că s-a adresat la notar, însă i s-a refuzat în oferirea informației indicînd că, nu este parte la tranzacție și nu-i poate oferi informația cerută. Acordîndu-i consultație, i-a propus să se adreseze în instanță împotriva notarului privind oferirea informației cerute sau să depună cerere de chemare în judecată prin anularea contractului de vânzare- cumpărare și prin intermediul instanței se va obține interpelarea actelor care au servit ca temei de încheierea contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale...".

Totodată, instanța de apel mai remarcă și faptul că în cererea de chemare în

judecată depusă la data de 18.02.2011 la Judecătoria sect. Buiucani, mun. Chișinău (cauza penală nr. 2012928017, f.d. 46-48), reclamanta Slavenschi Emilia a invocat drept temei de nulitate a contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2009 lipsa consimțământului ei ca și coproprietar la înstrăinarea cotei-părți din capitalul statutar al S.R.L. "ElecomPlus", dar nu lipsa semnăturii vânzătorului în contractul menționat. Iar prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 13.01.2012 contractul menționat a fost declarat nul anume pe temeiul invocat de reclamantă și anume lipsa acordului coproprietarului Slavenschi Emilia la înstrăinarea cotei-părți din capitalul statutar al S.R.L. "Elecom-Plus".

Astfel, instanța de apel a constatat că organul de urmărire penală era obligat să verifice declarațiile inculpatei și eventual să administreze probe care ar fi combătut afirmațiile lui Slavenschi Emilia și ar fi demonstrat faptul că anume ea a falsificat conținutul contractului menționat prin metoda incriminată în rechizitoriu. Or, după cum s-a menționat mai sus, dispoziția art. 310 alin. (1) Cod penal sancționează anume fapta de falsificare a probei, da nu și fapta de prezentare a probei false într-un proces civil.

Ulterior, constatând faptele de care a fost învinuit Slavenschi Igor prin rechizitoriu, prevăzute de articolele 241 alin. (2) lit. f) și art. 244 alin. (1) Cod penal, descriind probele prezentate de partea acuzării și analizând probele cercetate în instanța de judecată, instanța de apel a

Instanța de apel a statuat că, potrivit rechizitoriului, S.R.L. „Elecom-Plus” în persoana directorului Igor Slavenschi a prezentat Inspectoratului Fiscal de Stat și Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale în forma 5 GR, date eronate, referitor la volumul de calcar extras.

Instanța de apel a concluzionat că la materialele cauzei nu există un act în care să fi fost consemnate măsurările efectuate pentru stabilirea volumelor reale extrase, argumentând în felul următor:

„...conform datelor prezentate Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, S.R.L. „Elecom-Plus,, a efectuat extrageri miniere doar pe parcursul anului 50 2006 și în volum total de doar 314 metri cubi de calcar. Conform actului inspecției îndeplinirii cerințelor privind folosirea și protecția subsolului nr.157 din 20 decembrie 2010 și calculelor efectuate de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, întreprinderea a extras în perioada a. 2006-10 luni ale anului 2010, blocuri de calcar în volum de 2970 metri cubi în valoare de 1.128.600 lei, suma taxelor nedeclarate și neachitate la bugetul de stat constituie (18%) suma de 203 148 lei, prin ce a cauzat statului un prejudiciu material.

Totuși Colegiul Penal ține că menționeze că, prin răspunsul IFS raionul Dubăsari din data de 26 august 2011 sub numărul 53-04/1105 la solicitarea nr.04/6034 lui Luca Crîșmari, Inspectoratul Fiscal de Stat Dubăsari indică că, la data de 31.01.2011 prin circulara IFPS nr.26-11/2-12-8146/492, s-a solicitat

verificarea corectitudinii calculării și virării impozitelor în buget de către S.R.L. „Elecom Plus” conform circularei Procuraturii Generale nr.24-549/10-56 din 12.01.2011 la care a fost anexat actul de control nr.157 efectuat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale la data de 20.12.2010, în baza cărora sa efectuat controlul fiscal prin metoda de verificare tematică. Rezultatele controlului fiind reflectate în actul de control nr.3-475500 din 21.02.2011, iar sancțiunile aplicate prin Decizia nr.56 din 11.03.2011. Dat fiind faptul constatării extragerii și realizării zăcămintelor minerale în perioada când agentul economic nu dispunea de licență pentru desfășurarea activității, dar obținând un profit în sumă de 4.900 (patru mii nouă sute), lei MDL materialele au fost înaintate în adresa Curții de Apel Economică pentru încasarea venitului obținut ilegal. (cauza penală nr. 2011036018, vol II, f.d. 5-20).

La data de 20 decembrie 2010 în baza solicitării Procuraturii Generale, Oleg Rusu (șef adjunct al Direcției Generale Geologie al Agenției pentru Geologie și Resurse minerale), împreună cu procurorul Mihai Uglea, inginerul topograf Litovcenco, au efectuat controlul geologic și verificarea documentației tehnice la S.R.L. „Elecom Plus” în mina din satul Holercani raionul Dubăsari. În procesul verificării și controlului s-au depistat un șir de încălcări care au fost indicate în Actul de control nr. 157 din 20.12.2010, și anume: la momentul controlului s-a constatat că întreprinderea nu activează din cauza că Licența este expirată, în mină nu se duc lucrările de tăiere a pietrei de calcar în blocuri și realizare. La solicitarea Procuraturii Generale au fost efectuate măsurări pentru stabilirea volumelor reale extrase. Tot prin acest act au fost deduse indicații prin care lucrările de extragere vor fi posibile doar după prelungirea Licenței, mai mult fiind necesar de a întări podurile galeriilor exploatare (cauza penală nr. 2011036018, vol I, f.d. 5-20). Totuși, instanța de apel ține să remarce că nici la Actul de control nr. 157 din 20.12.2010 și în genere la materialele cauzei nu există un act în care să fi fost consemnate măsurările efectuate pentru stabilirea volumelor reale extrase.

Mai mult, fiind audiat în instanța de fond, Rusu Oleg a declarat că "...nu este posibil de calculat volumul de piatră brută extrasă, în urma expirării licenței din cauza că, la momentul controlului în mină nu erau careva utilaje sau un abataj nou, de unde s-ar vedea că a fost extrasă piatră. Erau doar galeriile deja exploatare, respectiv nu poate dovedi, când a fost extrasă această piatră. Nu era nimic depozitat, dar de fapt nu ține minte. La momentul controlului nu se poate de stabilit la precizie, dacă agentul economic depășește hotarele perimetrului minier atribuit, de aceasta este nevoie de mai multe măsurări, care se conduc de reperate sub număr a sondelor, unde respectiv poți face un calcul, unde la moment se efectuează lucrări de extrageri, deoarece la momentul controlului nu s-a constatat nici un reper după care putea stabili la precizie volumele și locul extragerii...".

Declarații similare Rusu Oleg a făcut și în cadrul audierii în instanța de apel.

În continuare, instanța de apel menționează că deși Rusu Oleg, care la acel moment deținea funcția de șef adjunct al Direcției Generale Geologie al Agenției pentru Geologie și Resurse minerale și care a efectuat nemijlocit controlul la fața locului și a întocmit Actul de control nr. 157 din 20.12.2010, totuși la data de 21.03.2011, directorul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, Alexandru Apostol a expediat în adresa Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției o scrisoare în care a indicat următoarele: în urma măsurărilor efectuate pe data de 20.12.2010 în galeriile deja exploatate în limitele perimetrului atribuit s-a constatat că din mină au fost extrase 5400 m³ de zăcăminte minerale (calcar) masa totală extrasă, iar coeficientul de ieșire a producției finite întărit prin procesul-verbal al Comisiei de stat pentru rezervele minerale utile nr. 609 din 23.04.1993 este de 55% și constituie 2970 m³. În anii 2007-2010, luna mai, din mină s-a extras – 4500 m³ masa totală, iar producția finală constituie – 716 m³ de calitate (III-a) de unde coeficientul producției finale de 55% nu s-a dovedit din cauza pietrei de proastă calitate și constituie în mediu – 20% și pierderile pietrei but și făinei de moluză constituie în total – 6000 m³. Întreprinderea a realizat blocuri de calcar în volum de 1351 m³ de calitate (III-a), la prețul mediu de – 300 lei, pentru 1 m³, de unde costul zăcămintului extras pentru anii 2005 – 2010 luna mai constituie – 405300 lei.

Astfel, nici din scrisoarea menționată supra și, cu atât mai mult, din conținutul actului de învinuire nu este clar în ce mod Agenția a constatat că S.R.L. „Elecom-Plus” ar fi extras în mod ilegal, după expirarea licenței la 19.05.2010, zăcăminte minerale în volum de 2970 m³ și din care surse sau calcule organul de urmărire penală a stabilit că valoarea acestui volum de zăcăminte este de 1.128.600 lei.”

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Slavenschi Igor în baza art. 241 alin. (2) lit. f) Cod penal, în decizie s-a menționat că prin actul de învinuire, inculpatul este învinuit în faptul că:

„cunoscând cu certitudine că la 10 mai 2010 întreprinderii indicate îi expirase termenul de valabilitate a licenței privind dreptul de extragere a zăcămintelor minerale utile, contrar prevederilor al.14 al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și art. 10 al. 4) al legii Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, acesta a continuat extragerea și comercializarea zăcămintelor de calcar în mod ilegal, în așa mod obținând profit în proporții deosebit de mari.

Astfel, în conformitate cu datele din Registrul de Evidența a zăcămintelor minerale, utile extrase, completat topograful minier al întreprinderii, pe parcursul lunilor iunie și iulie 2010, S.R.L. „Elecom-Plus,, ilegal a extras producție finită de calcar (cotileț) de categoria I, II, III în volum de 306 metri cubi, la prețul mediu de 350 lei pentru un metru cub în valoare totală de 107 100 lei, profit care se califică în conformitate cu prevederile art. 126 CP ca proporții deosebit de mari.”

Cu privire la acest capăt de învinuire, instanța de apel a menționat că

organul de urmărire penală și-a întemeiat această învinuire doar în baza declarațiilor martorului Victor Litovcenco, care de altfel fiind audiat în instanța de judecată nu a comunicat nimic referitor la volumele de zăcăminte care ar fi fost extrase de Societatea gestionată de inculpat după data de 10.05.2010. Acesta doar a menționat că a activat la SRL „Mina Holercani” timp de vre-o doi ani în anul 2010, și că zilnic el scria toate datele de instrucțiune în caietul de 12 file.

Cu referire însă la corpul delict - caietul ridicat prin procesul-verbal de ridicare din 08.06.2011 de la martorul Victor Litovcenco, instanța de apel a menționat că, chiar în procesul-verbal de examinare a documentului din 08.06.2011, ofițerul superior de urmărire penală al Direcției nr.3 a DGUP a CCCEC, Iurie Moraru a indicat că „din cauza scrisului nedescifrabil nu se poate citi cu certitudine conținutul tuturor notițelor și nu e posibil de a formula careva concluzii clare referitor la conținutul înscrisurilor” (cauza penală nr. 2011036018, vol I, f.d. 221).

Astfel, instanța de apel a statuat că, din ansamblul de probe prezentate de către acuzatorul de stat, cercetate de instanța de fond și suplimentar în instanța de apel, rezultă cert că fapta prejudiciabilă imputată lui Slavenschi Emilia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 310 alin. (1) Cod penal, iar infracțiunilor imputate lui Slavenschi Igor partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată nici o probă care ar dovedi însăși existența faptei de practicare ilegală a activității de întreprinzător sau a celei de evaziune fiscală.

În continuare, reiterând declarațiile inculpaților date în ședința de judecată a instanței de apel, s-a ajuns la concluzia că vinovăția acestora a fost demonstrată prin cumulul probelor administrate de organul de urmărire penală pe aceste capete de învinuire, care sunt pertinente, concludente și demonstrează în afară oricărui dubiu rezonabil vina de comiterea infracțiunilor prevăzute la articolele 361 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că alegațiile inculpaților, dar și poziția apărătorilor expuse în cererile de apel nu pot fi reținute, or totalitatea probelor administrate demonstrează prezența în acțiunile inculpatei Slavenschi Emilia a semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 al. (1) Cod penal și anume latura obiectivă a infracțiunii examinate constă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în fapta de deținere și folosire a documentelor oficiale false ale unor instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care acordă drepturi, la caz, anume inculpata Slavenschi Emilia cunoscând cu certitudine faptul că adunarea generală a S.R.L. „Mina Holercani” din 25 iulie 2007 nu a avut loc,

iar semnătura situată în dreptul cetățeanului Sandu Vera, conform Raportului de expertiză nr. 2776 din 22 decembrie 2012, nu a fost executată de numita Sandu Vera, fiind falsificată de o persoană care la moment nu este stabilită de către organul de urmărire penală, a deținut și folosit documentul falsificat prezentându-l reprezentantului cet. Sandu Vera, Ceban Natalia, ultima acționând în bază de procură, acționând cu intenție directă a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%, ce constituie 2160 lei, care aparține cet. Sandu Vera.

Instanța de apel a constatat că învinuirea adusă inculpatei se confirmă prin declarațiile părții vătămate Sandu Vera, prin raportul de expertiză nr.2776 din 22.12.2011, potrivit căruia *„semnăturile în litigiu din dreptul numelui „Sandu Vera” și „Sclifos Vladimir” din procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007 al adunării generale a SRL „Mina Holercani,, aflat la pagina nr.57, sunt executate probabil de către Slavenschi Emilia dar nu de Slavenschi Igor, Sandu Vera, Sclifos Vladimir, Bodean Vladimir”,* prin declarațiile martorului Sclifos Vladimir.

Instanța de apel a concluzionat că probele analizate, confirmă cu certitudine faptul că Sandu Vera nu a participat la adunarea generală a fondatorilor S.R.L. "Mina Holercani" din 25 iulie 2007, nu a știut și nici nu a fost informată despre această adunare și nu a semnat procesul-verbal nr.2 din 25 iulie 2007, al adunării generale a persoanei juridice menționate, conform căruia asociatul acestei societăți cet. Vera Sandu a acceptat vânzarea cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40% care-i aparținea.

La fel, întrucât Slavenschi Emilia a participat personal la acea adunare, instanța de apel a considerat că este evident faptul că ea cunoștea că Sandu Vera la rîndul ei nu a fost prezentă. Totodată, Slavenschi Emilia în calitate de cofondator nu avea cum să nu cunoască despre faptul că Sandu Vera nici nu a fost înștiințată despre convocarea adunării generale a asociaților și chestiunile care urmează să fie discutate.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că inculpata Slavenschi Emilia cunoștea cu certitudine faptul că semnătura din procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007 al adunării generale a SRL „Mina Holercani” nu-i aparține lui Sandu Vera și că este falsificată, că inculpata nu doar a deținut acest document falsificat, dar și i l-a prezentat reprezentantului cet. Sandu Vera, Ceban Natalia, care era împuternicită în bază de procură pentru a o convinge pe ultima să meargă la notar și să semneze contractul de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%.

În decizie s-a menționat că, doctrina penală și practica judiciară constantă au statuat că: *dobândirea ilicită a bunurilor în rezultatul folosirii de către făptuitor a unui document falsificat anterior de o altă persoană urmează a fi calificată doar conform art. 190 Cod penal. În acest caz, nu este necesară calificarea*

suplimentară conform art. 361 Cod penal, deoarece, reieșind din prevederile art. 118 Cod penal, prezentarea unor asemenea documente apare ca varietate a înșelăciunii, deci și a componenței de escrocherie. În același timp, falsificarea unor astfel de documente, urmată de folosirea lor de către falsificator în vederea sustragerii bunurilor trebuie calificată conform art. 190 și art. 361 Cod penal.

Instanța de apel a atestat că acțiunile lui Slavenschi Emilia se regăsesc în cea de a doua ipoteză de încadrare juridică a acțiunilor prejudiciabile, fiind cert faptul că mai întâi a fost falsificată semnătura lui Sandu Vera din procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007 al adunării generale a SRL „Mina Holercani,, după care Slavenschi Emilia a prezentat acest proces-verbal reprezentantului Ceban Natalia pentru a o convinge pe ultima că decizia de înstrăinare a cotei-sociale îi aparține lui Sandu Vera și pentru a o determina pe Ceban Natalia să meargă la notar și să semneze contractul de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%.

Instanța de apel a mai constatat că ulterior, Slavenschi Emilia pentru confirmarea legalității tranzacției de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul statutar al a SRL „Mina Holercani” a prezentat procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007 al adunării generale a SRL „Mina Holercan” notarului public Amihalachioaie-Țurcan Mirela care a autentificat contractul de vânzare-cumpărare, dar și Camerei Înregistrării de Stat pentru a înregistra modificările și completările în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor prin care Sandu Vera a fost exclusă din componența asociaților S.R.L. “Mina Holercani”, iar Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au devenit unicii asociați ai Societății.

Descriind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a constatat că, *inculpații Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor acționînd împreună și de comun acord, ambii fiind cofondatori ai S.R.L. “Mina Holercani”, la 27 iulie 2007 au prezentat cet. Ceban Natalia procesul-verbal nr.2 din 25 iulie 2007, al adunării generale a persoanei juridice menționate, conform căruia asociatul acestei societăți cet. Vera Sandu a acceptat vânzarea cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%, ceea ce constituia suma de 2160 lei, către asociatul Emilia Slavenschi, care corespunzător deținea în această societate cota- parte din capitalul statutar în mărime de 50%. În baza procesului-verbal menționat, la 27 iulie 2007, cet. Ceban Natalia, reieșind din drepturile și obligațiile acordate de cet. Sandu Vera prin procura notarială nr. 8330 din 13 septembrie 2005 a vîndut cet. Slavenschi Emilia cota-parte din capitalul statutar al întreprinderii ce aparținea cet. Sandu Vera. În urma Deciziei, Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor în dosarul nr.xxxxx din 01 august 2007 și acordului cu privire la modificările și completările înscrise în Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor din 01 august 2007, cet. Sandu*

Vera a fost exclusă din componența asociațiilor S.R.L. "Mina Holercani", iar Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au devenit unicii asociați ai Societății cu respectiv 90% a părții sociale, în valoare de 4960 lei și 10%, în valoare 540 lei.

Instanța de apel a constatat că declarațiile părții vătămate Sandu Vera și ale martorului Amihalachioaie-Țurcan Mirela demonstrează cu certitudine, că acționând de comun acord, inculpații Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor au obținut prin înșelăciune cota-parte în mărime de 40% din capitalul statutar al S.R.L. "Mina Holercani", cauzându-i părții vătămate Sandu Vera un prejudiciu în mărime de 2160 lei.

Constatând că infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal a fost comisă de inculpata Slavenschi Emilia la 27.07.2007, iar infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost comisă de inculpații Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor în perioada de timp 2006-2010, stabilind că din momentul săvârșirii faptelor și pînă la data adoptării deciziei au trecut mai mult de 5 ani și conducându-se de prevederile articolelor 16, 60 Cod penal, 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de apel a decis de a o recunoaște vinovată pe Slavenschi Emilia de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal și art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală și pe Slavenschi Igor de a-l recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

În continuare, instanța de apel a reținut că, la 23 septembrie 2014, partea vătămată Sandu Vera, reprezentată de avocatul Pavel Croitoru a depus o acțiune civilă în cadrul cauzei penale prin care a solicitat de a recunoaște nul procesul-verbal nr. 2 din 25.07.2007 al adunării generale a SRL "Mina Holercani", recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 15105 din 27 iulie 2007, autentificat de către notarul privat Mirela Amihalachioaie, prin care reprezentantul Natalia Ceban a vândut 40% cota parte din capitalul social al SRL "Mina Holercani" către Slavenschi Emilia, cât și obligarea Camerei Înregistrării de Stat de a efectua modificările respective în Registrul de Stat al Întreprinderilor și Organizațiilor.

Cu referire la aceasta, instanța de apel a constatat că cerințele înaintate de partea vătămată Sandu Vera, nu țin de competența instanței penale, fiindu-i explicat reclamantei dreptul de a se adresa în instanța civilă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care invocând incidența *pct. 6)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului ordinar, casarea deciziei, cu

remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată;

- avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia, prin care invocând incidența *pct. 6) și 8)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, admiterea recursului, casarea în partea a deciziei cu achitarea Emiliei Slavenschi pe toate capetele de acuzare;

- avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor prin care invocând incidența *pct. 6) și 8)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită a audia public cauza penală cu prezența părților, admiterea recursului ordinar declarat de către inculpatul Igor Slavenschi, casarea parțială a deciziei în latura penală privind art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal în privința lui Slavenschi Igor, achitarea inculpatului Slavenschi Igor de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

5.1 În susținerea recursului, procurorul invocă următoarele:

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, deoarece soluția instanței de apel, de achitare a inculpatei Slavenschi Emilia pe capătul de acuzare prevăzut de art. 310 alin. (1) Cod penal, și a inculpatului Slavenschi Igor pe capetele de acuzare prevăzute de art. 241 alin. (2) lit. f) Cod penal și art. 244 alin. (1) Cod penal, este una vădit neîntemeiată. În cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu mijlocul probatoriu, adus de către acuzare în sprijinul învinuirii formulate inculpaților și a ajuns la concluzia adoptării unei soluții de achitare, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe, fapt ce pe caz n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Achitându-i pe inculpați, instanța de apel, nu a luat în considerație toate probele acuzării și nu le-a apreciat la justa lor valoare, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpaților, astfel încâlcind prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Nemijlocit tabloul general al infracțiunilor inculpaților este reflectat în mod obiectiv de ansamblul și altor probe administrate legal la faza urmăririi penale și supuse cercetării în cursul procesului, în ambele instanțe de judecată, însă care n-au fost apreciate la justa valoare de către instanța de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Zațercleannaia Valentina, declarațiile martorilor: Zațercleannîi Ghenadii, Bodean Vladimir, Sclifos Vladimir, Amihalachioaie-Țurcan Mirela, Tănase Oleg, Litovcenco Victor, a specialistului Rusu Oleg și a probelor materiale.

5.2 În motivarea recursului avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia menționează următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în cazul în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel obiectiv, legal și întemeiat a achitat-o pe Slavenschi Emilia, în privința învinuirii ei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii;

- pe capătul de acuzare în temeiul art. 361 alin. (1) și art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, vinovăția inculpatei este bazată doar pe declarațiile părții vătămate Sandu Vera, care sunt contradictorii declarațiilor inculpaților Slavenschi Igor și Slavenschi Emilia, lipsind alte probe în sensul declarării vinovăției acestora;

- starea de fapt constatată de instanță nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod arbitrar și greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunilor prevăzute de articolele 361 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. (c) Cod penal, în baza cărora Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată;

- atât la faza urmăririi penale, cât și în cadrul instanțelor de fond, cet. Ceban Natalia (reprezentantul cet. Sandu Vera în baza procurii nr. 8330 din 13.09.2005) n-a fost audiată, asupra circumstanțelor cauzei. La ședința de judecată din 15.01.2015 și 26.06.2017 apărătorul inculpatei Slavenschi Emilia, în mod repetat a înaintat demers privind audierea cet. Ceban Natalia, însă cu regret a fost refuzat;

- de asemenea, în ședința instanței de apel la data de 15.10.2019, apărarea a mai solicitat, citarea și ascultarea suplimentară în calitate de martor, pe marginea examinării cererii de apel, pe cet. Sandu Vera, deoarece declarațiile acesteia depuse la urmărirea penală, în comparație cu cele date la examinarea judecătorească se contrazic, ducând în eroare instanța de judecată.

Astfel, în ședința de judecată, Sandu Vera a declarat: "*Eu am împuternicit pe Ceban Natalia fără a înstrăina...*"

Prin urmare, aceste declarații se combat, însuși prin conținutul procurii nr. 8330 din 13.09.2005, autentificată de notarul privat Mirela Amihalachioaie-Țurcan, unde este expres prevăzut că Sandu Vera o împuternicește pe Ceban Natalia să reprezinte interesele sale ce reies din calitatea sa de fondator al S.R.L. "Mina Holercani", inclusiv cu dreptul de a înstrăina cota de participare înregistrată pe numele său sau pe numele S.R.L. "Mina Holercani".

De altfel, în ședința instanței de apel partea vătămată Sandu Vera nu a

fost audiată, instanța refuzând admiterea demersului apărării în sensul formulat.

Astfel, apărarea a considerat necesar de a audia pe Ceban Natalia și pretinsa parte vătămată Sandu Vera, având în vedere faptul că acestea posedă informații cu privire la circumstanțele descrise supra, și respectiv sunt absolut necesare, în vederea stabilirii adevărului în procesul penal.

- în concluziile rapoartelor de expertiză nr. 478 din 03.11.2011 și nr. 2776 din 22.12.2012, nu se indică cert și incontestabil că anume Slavenschi Emilia a executat semnătura în numele lui Sandu Vera;

- un șir de probe puse de acuzatorul de stat sunt probe dobândite cu încălcarea procedurii penale, probe administrate la materialele cauzei nu sunt directe, dar dimpotrivă, sunt indirecte și contradictorii. De altfel, majoritatea probelor prezentate de procuror și fiecare din ele în parte trezesc dubii.

Probele cercetate nu indică cert și direct că Slavenschi Emilia a comis faptele incriminate față de Sandu Vera, iar numai declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală și instanța de fond, prin care o incriminează pe Slavenschi Emilia, puse de acuzatorul de stat la baza învinuirii, în lipsa altor probe, nu sunt suficiente pentru a concluziona vinovăția univocă a lui Slavenschi Emilia;

- referitor la apelul avocatului Victor Mocanu în interesele Emiliei Slavenschi, instanța de apel s-a expus superficial, fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate.

5.3 În susținerea recursului, avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor invocă următoarele:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coraborării lor, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării;

- discreția decizională a fost exercitată de către Colegiul penal fără luarea în considerare a tuturor circumstanțelor relevante, fără a ține cont *inter alia* de martorii audiați, poziția și probatoriul administrat în dosar, dubiile au fost interpretate în defavoarea inculpatului, pe parcursul judecății în ordine de apel nu au fost audiate toate persoanele vizate, nu și-a găsit aplicabilitate deplină principiile cercetării din oficiu și transparenței declarațiilor depuse de către martori și partea vătămată care au fost apreciate doar din declarațiile depuse în instanța de fond, nefiind audiate în cadrul judecării în ordine de

apel, declarații care sunt necesare pentru realizarea unui tablou obiectiv a situației faptice;

- instanța de apel nu a dat importanță declarațiilor lui Slavenschi Igor, care a menționat că a fost lipsit de dreptul de a acorda întrebări martorilor în instanța de fond, iar în instanța de apel Ceban Natalia, partea vătămată Sandu Vera, Zațercleanii Ghenadii, partea vătămată Zațercleanaia Valentina nici nu s-au prezentat, respectiv nici audiate nu au fost;

- instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor Emiliei Slavenschi, lui Sclifos Vladimir și Bodean Vladimir, din care rezultă că ședința a avut loc;

- instanța de apel a depășit limitele învinuirii când a notat în cuprinsul deciziei punctul 45/fila 58 *„Astfel, Colegiul Penal a constatat că ulterior, Slavenschi Emilia pentru confirmarea legalității tranzacției de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul statutar al a SRL „Mina Holercani” a prezentat procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007 al adunării generale a SRL „Mina Holercan” notarului public Amihalachioaie-Țurcan Mirela care a autentificat contractul de vânzare-cumpărare”* – or, în declarații notarul declară că toate actele se prezintă de regulă de către vânzător, care în speță este Ceban Natalia;

- instanța de apel a depășit limitele învinuirii când a notat în cuprinsul deciziei punctul 46.1/fila 60: *„Astfel, inculpații Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor acționînd împreună și de comun acord, ambii fiind cofondatori ai S.R.L. ”Mina Holercani”, la 27 iulie 2007 au prezentat cet. Ceban Natalia procesul-verbal nr.2 din 25 iulie 2007, al adunării generale a persoanei juridice menționate, conform căruia asociatul acestei societăți cet. Vera Sandu a acceptat vânzarea cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40%, ceea ce constituia suma de 2160 lei, către asociatul Emilia Slavenschi, care corespunzător deținea în această societate cota- parte din capitalul statutar în mărime de 50%.”;*

- instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor părților vătămate Zațercleanaia Valentina și Sandu Vera, a martorilor Sclifos Vladimir și Amihalachioaie-Țurcan Mirela.

Instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a constatat vinovăția lui Slavenschi Igor, bazându-se preponderant pe probele cercetate de prima instanță a cărei hotărâre instanța de apel a casat-o integral;

- decizia instanței de apel fiind bazată și interpretată doar pe declarațiile redată de partea vătămată în cadrul ședinței în instanța de fond, cert se constată că aceste declarații sunt copiate și expunerea asupra lor a fost efectuată doar formal, fără a intra în esență;

- deși versiunea înaintată de acuzare are la bază doar declarațiile părții vătămate Sandu Vera și martorului Ceban Natalia, acestea sunt viciate de neconcordanța propriilor declarații. Dubiile care planează asupra acestor declarații nu doar că nu au fost înlăturate, dar au fost accentuate o dată cu

cercetarea probelor acuzații.

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

- avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia, care pledează pentru inadmisibilitatea recursului procurorului, ca fiind vădit neîntemeiat;

- avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor, care pledează pentru respingerea recursului procurorului, ca fiind inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Prin recursurile ordinare declarate, se invocă temeiurile de casare prevăzute la pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurenții referindu-se la situațiile în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

În același timp, Colegiul penal constată că partea acuzații invocă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea soluțiilor de achitare a inculpaților, pe când partea apărării a formulat mai multe argumente în dezbaterile soluțiilor de condamnare a inculpaților Slavenschi Emilia și Slavenschi Igor, însă analizând criticile părților în raport cu circumstanțele

cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Raportând temeiurile invocate de recurenți la motivarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal consideră că în speța examinată, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care să afecteze soluția, au fost întrunite elementele infracțiunii, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurenți, mai mult se constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

Ab initio, referitor la solicitarea avocatului Chistruga Dmitri din recurs, *de audiere publică a cauzei penale cu prezența părților*, Colegiul penal reiterează că, admisibilitatea în principiu a recursurilor se examinează în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, fără citarea părților. Totodată, neconstatând a fi o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență și conducându-se de prevederile articolelor 431-432 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră necesar de a respinge această solicitare a avocatului Chistruga Dmitri.

Cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și invocată în recurs de către procuror, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluțiilor de achitare a inculpatei Slavenschi Emilia pe capătul de acuzare prevăzut de art. 310 alin. (1) Cod penal, și a inculpatului Slavenschi Igor pe capetele de acuzare prevăzute de art. 241 alin. (2) lit. f) Cod penal și art. 244 alin. (1) Cod penal, expuse desfășurat în *pct. 4.1* din prezenta decizie și a cărei redare repetată nu este necesară.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din toate recursurile privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, Colegiul penal amintește, că la etapa judecării recursului ordinar, nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art.

427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Din atare considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond. Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CtEDO Garcia Ruiz c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Totodată, Colegiul penal atestă că la soluționarea cauzei, instanța de apel a ținut cont de prevederile articolelor 99-101 și 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din probele acumulate și apreciate corespunzător, așa cum este indicat la *pct. 4.1 din prezenta decizie*.

În dezbaterile argumentelor invocate în recurs de către procuror, Colegiul penal menționează că, conform doctrinei naționale, latura obiectivă a infracțiunii specificate la alin. (1) art. 310 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în **acțiunea de falsificare a probelor**. Se are în vedere acțiunea de denaturare a adevărului. Falsificarea se poate efectua prin orice mijloace susceptibile de a produce o contrafacere a unei probe. După caz, prin falsificarea probelor se înțelege fie contrafacerea probelor, fie modificarea conținutului unor probe autentice.

Falsificarea probelor în procesul civil cunoaște următoarele modalități factive:

1) Falsificarea actelor procedurale, formele de exprimare sunt contrafacerea sau alterarea.

2) Falsul în declarații, se are în vedere declarația necorespunzătoare adevărului, făcută în fața unei autorități competente să ia parte la un proces civil. În alte împrejurări – dacă declarația necorespunzătoare adevărului se face unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice,

pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe – răspunderea va fi aplicată nu conform alin. (1) art. 310 Cod penal, dar conform art. 352¹ Cod penal.

3) Falsul privind identitatea, făptuitorul se prezintă sub o identitate falsă, pentru a induce în eroare autoritatea competentă și pentru a lua parte la un proces civil, substituindu-se altcuiva.

Potrivit deciziei, organul de urmărire penală a eșuat în a administra careva probe ce ar confirma faptul că conținutul contractului menționat ar fi fost modificat/falsificat anume de către Slavenschi Emilia.

Colegiul penal consideră că, instanța de apel a reverificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele la care a avut acces și care au fost prezentate de părți, apreciindu-le cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fapt ce corect a determinat instanța de a concluziona că din probele administrate la materialele cauzei, în acțiunile inculpatei Slavenschi Emilia nu s-au confirmat elementele constitutive ale infracțiunii de falsificare a probelor într-un proces civil.

Cât privește dezacordul procurorului cu soluția instanței de apel de achitare a lui Slavenschi Igor de sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 244 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal atestă că în decizie întemeiat s-a constatat că la materialele cauzei nu există un act în care să fi fost consemnate măsurările efectuate pentru stabilirea volumelor reale extrase, pentru a stabili dacă Slavenschi Igor ar fi prezentat Inspectoratului Fiscal de Stat și Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale date eronate, referitor la volumul de calcar extras.

Colegiul penal constată că instanța de apel just a stabilit că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 241 alin. (2) lit. f) Cod penal, odată ce nu a fost probat *în ce mod Agenția a constatat că S.R.L. "Elecom-Plus" ar fi extras în mod ilegal, după expirarea licenței la 19.05.2010, zăcăminte minerale în volum de 2970 m³ și din care surse sau calcule organul de urmărire penală a stabilit că valoarea acestui volum de zăcăminte este de 1.128.600 lei.*

Instanța de recurs respinge alegațiile procurorului precum că instanța de apel nu a depus efort pentru aprecierea și evaluarea probelor prezente la materialele cauzei penale, or, instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea achitării inculpaților, fiind analizate în ansamblul toate probele, din punct de vedere al coroborării acestora, corect ajungând la concluzia că ele nu sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală.

În continuare, cu referire la dezacordul părții apărării cu soluțiile instanței de apel de recunoaștere a vinovăției inculpaților de comitere a

faptelor prevăzute de articolele 361 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal constată că instanța de apel, în pct. 38 – 47 a deciziei pronunțate, clar și amănunțit și-a argumentat soluția, oferind răspunsuri la argumentele din cererile de apel ale părții apărării, în mare parte asemănătoare cu cele din recursurile ordinare declarate.

De vreme ce, avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia și avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor au invocat în recursuri incidența temeiului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală (*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*), Colegiul penal consideră necesar să menționeze următoarele:

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul constată că instanța de apel, judecând cererile de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, just a dat o apreciere proprie probelor din dosar, în special a declarațiilor inculpatei Slavenschi Emilia, ale părții vătămate Sandu Vera și ale martorului Scifos Vladimir, a rapoartelor de expertiză nr. 2776 din 22 decembrie 2012 și nr. 478 din 03.11.2011, argumentând de ce au fost considerate veridice declarațiile acestor participanți care, coroborate una cu alta, au format convingerea instanței că vinovăția inculpatei Slavenschi Emilia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, referitor la existența elementelor constitutive ale infracțiunii, a fost dovedită.

De altfel, Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele din recursul avocatului Mocanu Victor, precum că *probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod arbitrar și greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunilor prevăzute de articolele 361 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. (c) Cod penal, în baza cărora Slavenschi Emilia a fost recunoscută vinovată.*

În același rând, Colegiul penal constată netemeinicia afirmației din același recurs, precum că, pe capătul de acuzare în temeiul art. 361 alin. (1) și art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, vinovăția inculpatei este bazată doar pe declarațiile părții vătămate Sandu Vera, care sunt contradictorii declarațiilor inculpaților Slavenschi Igor și Slavenschi Emilia, lipsind alte probe în sensul declarării vinovăției acestora, or instanța de apel amănunțit a analizat și a descris și alte probe care au format convingerea ultimei de recunoaștere a vinovăției inculpatei, după cum s-a menționat supra.

Cu referire la argumentul din recursul ordinar declarat de către avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia, precum că *cet. Ceban Natalia nu a fost audiată*, se atestă că la ședința de judecată din 15.01.2015 și 26.06.2017 apărătorul inculpatei Slavenschi Emilia, în mod repetat a înaintat demers privind audierea ultimei. Colegiul penal, din analiza materialelor cauzei constată că o astfel de cerere a părții apărării a fost admisă de către instanța de apel la ședința din 15 ianuarie 2015, instanța punând pe seama avocatului citarea martorilor (f.d. 31, Vol. IX). Totodată, se atestă că după o perioadă îndelungată de timp (din 15.01.2015 până pe 26.06.2017) martorul Ceban Natalia așa și nu s-a prezentat la ședința de judecată, motiv din care instanța de apel întemeiat a respins demersul avocatului (f.d. 47, Vol. IX).

Referitor la neaudierea în ședința instanței de apel a părții vătămate Sandu Vera, Colegiul penal atestă că la materialele dosarului se regăsește cererea ultimei de examinare a cauzei în instanța de apel în lipsa sa (f.d. 91, Vol. X), iar potrivit procesului-verbal din 07.10.2022, părțile au considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa cet. Sandu Vera (f.d. 42-43, Vol. XI).

Totodată, instanța de recurs consideră că instanța de apel amănunțit a descris și analizat declarațiile părții vătămate Sandu Vera depuse atât la organul de urmărire penală, cât și în instanța de judecată, just apreciindu-le în coroborare cu alte probe.

Cât și cu referire la raportul de expertiză nr. 2776 din 22.12.2011, instanța de apel just l-a reținut ca fiind o probă ce demonstrează vinovăția inculpatei, odată ce în concluziile raportului s-a menționat: *„Semnăturile în litigiu din dreptul numelui "Sandu Vera" și "Sclifos Vladimir" din procesul-verbal nr. 2 din 25 iulie 2007 al adunării generale a SRL „Mina Holercani”, aflat la pagina nr.57, sunt executate probabil de către Slavenschi Emilia dar nu de Slavenschi Igor, Sandu Vera, Sclifos Vladimir, Bodean Vladimir.”*

Invocând în recurs că *un șir de probe puse de acuzatorul de stat sunt probe dobândite cu încălcarea procedurii penale*, avocatul Mocanu Victor a omis să concretizeze care sunt acele probe, în viziunea sa, dobândite cu încălcări de procedură și de care prevederile ale legislației procesual penale nu s-a ținut cont.

Verificând criticile expuse în recursurile declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal constată, că instanța de apel la judecarea cauzei a examinat-o sub toate aspectele și a dat răspuns la toate motivele esențiale invocate în ordine de apel, motiv din care, instanța de recurs consideră nefondate argumentele recurenților, potrivit cărora, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate.

Așadar, contrar celor menționate de recurenți, Colegiul penal constată că, instanța de apel la adoptarea soluției a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, a pătruns în esența problemei de fapt și de drept deferite judecării, expunând concluzii, făcând referire la probe și a da răspuns la argumentele apelanților, ținând cont de învinuirea înaintate inculpaților.

Critica din recursul avocatului Chistruga Dmitri, precum că *instanța de apel a depășit limitele învinuirii*, este neîntemeiată pe motiv că instanța de apel, la judecarea cauzei, corect a constatat faptele de care au fost învinuiți inculpații, cât și just a reținut faptele pentru care au fost recunoscuți vinovați, ținând cont de limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Argumentul din recurs, precum că, *instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor Emiliei Slavenschi, lui Sclifos Vladimir și Bodean Vladimir, din care rezultă că ședința a avut loc*, este nefondat, odată ce, în partea motivatoare a deciziei, instanța de apel a descris și a analizat aceste probe în coroborare cu declarațiile inculpaților, în final constatând faptul că *Sandu Vera nu a participat la adunarea generală a fondatorilor S.R.L. "Mina Holercani" din 25 iulie 2007, nu a știut și nici nu a fost informată despre această adunare și nu a semnat procesul-verbal nr.2 din 25 iulie 2007, al adunării generale a persoanei juridice menționate, conform căruia asociatul acestei societăți cet. Vera Sandu a acceptat vânzarea cotei-părți din capitalul statutar în mărime de 40% care-i aparține.*

Referitor la afirmația din recursul avocatului Chistruga Dmitri, precum că, *Slavenschi Igor a fost lipsit de dreptul de a acorda întrebări martorilor în instanța de fond*, Colegiul penal o consideră neîntemeiată, deoarece analizând materialele cauzei penale, se atestă că după conexarea cauzelor penale, inculpatul Slavenschi Igor a fost prezent la ședința de judecată, a participat la cercetarea judecătorească și la audierea martorilor care confirmă/infirmă acuzațiile aduse lui, având posibilități egale ca și ceilalți participanți la proces de a acorda întrebări.

În final, Colegiul penal consideră că argumentul precum că, *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurenților, or, instanța ierarhic inferioară corect a conchis că în acțiunile inculpatei Slavenschi Emilia sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunilor prevăzute de articolele 361 alin. (1) și 190 alin. (2)

lit. b) Cod penal, iar în acțiunile inculpatului Slavenschi Igor sunt prezente elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le-a acceptat și pentru a evita repetări inutile le-a însușit, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, avocatul Mocanu Victor în numele inculpatei Slavenschi Emilia și de către avocatul Chistruga Dmitri în numele inculpatului Slavenschi Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Slavenschi Emilia XXXXXX* și a lui *Slavenschi Igor XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **22 iunie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie